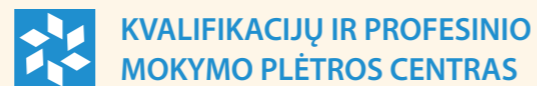

Viešbučių, restoranų ir
viešojo maitinimo švietimo
posričio programų
įgyvendinimo kokybės
išorinio vertinimo rezultatų
analizė

Parengta Europos Sąjungos socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis, įgyvendinant projektą Nr. VP1-2.2-ŠMM-04-V-03-002 „Profesinio mokymo kokybės išorinis vertinimas“

Parengė UAB Eurotela ekspertės:

dr. Renata Veršinskienė
Nijolė Grybauskienė
Auksė Sapežinskienė

Turinys

IŠORINIO VERTINIMO REZULTATAI PAGAL STRATEGINES VERTINIMO SRITIS / 4

Mokymo / mokymosi aplinka / 4
Mokymasis visą gyvenimą / 5
Mokymo prieinamumas / 6
Mokymo modernumas / 6
Kvalifikacijos atitiktis ūkio poreikiams / 7
Informavimo ir karjeros planavimo veiksmingumas / 8

IŠORINIO VERTINIMO REZULTATAI PAGAL KOKYBĖS UŽTIKRINIMO CIKLO ETAPUS / 9

Planavimas / 9
Įgyvendinimas / 10
Vertinimas / 12
Peržiūra / 12

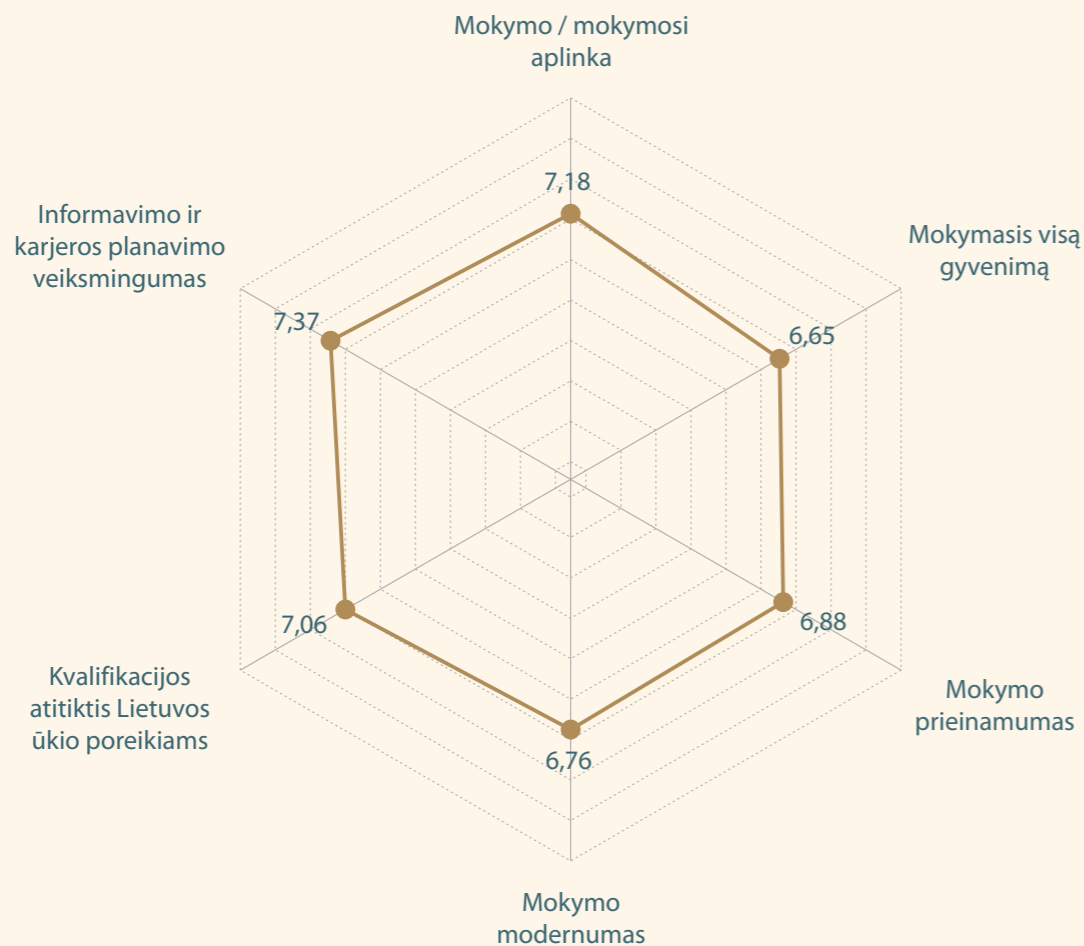
REKOMENDACIJOS / 13

PRIEDAS / 14

Išorinio vertinimo rezultatai pagal strategines vertinimo sritis

Viešbučių, restoranų ir viešojo maitinimo švietimo posričio programų išorinis vertinimas vyko 49 profesinio mokymo įstaigose. Buvo įvertinta 16 posričio programų (žr. priedas).

Posričio vidurkių skėtis pagal strategines vertinimo sritis

Mokymo / mokymosi aplinka

Dauguma profesinio mokymo teikėjų, kurie įgyvendina švietimo posričio „Viešbučiai, restoranai ir viešasis maitinimas“ (811) mokymo programas, misijoje ir vizijoje aiškiai suformuluoja siekį ugdyti nuolat besimokantį, atvirą kaitai, kūrybingą ir atsakingą žmogų (rodiklis: profesinio mokymo teikėjo misija ir vizija), įvardina metinius prioritetingus uždavinius (rodiklis: profesinio mokymo teikėjo misija ir vizija), kuriuos atnaujina kasmet (rodiklis: profesinio mokymo teikėjo misija ir vizija). Tačiau profesinio mokymo teikėjai turėtų būti dėmesingi prioritetingų metinių uždavinių turiniui, kuris būtų orientuotas į nuolat besimokančio, atviro kaitai, kūrybingo ir atsakingo žmogaus ugdymą (rodiklis: profesinio mokymo teikėjo metiniai prioritetingi uždaviniai). Tai pat dauguma profesinio mokymo teikėjų kasmet apie metinius prioritetingus uždavinius informuoja bendruomenės (rodiklis: profesinio mokymo teikėjo misija ir vizija).

Deja, prioritetingų metinių uždavinių atnaujinime dalyvauja socialinių dalininkų atstovai: mokiniai, tėvai, mokytojai, socialiniai partneriai, tačiau yra pamirštami vietos bendruomenės tarybos atstovai, pasigendama mokinių tėvų aktyvumo (rodiklis: prioritetingų metinių uždavinių atnaujinimo dalyviai).

Profesinio mokymo teikėjai daug dėmesio skiria mokinių ir mokytojų pasitenkinimo mokymosi aplinka ir darbo aplinka matavimui (kriterijus: patraukli mokymosi aplinka), jų sumodeliuoti tyrimo instrumentai informuoja, kad mokytojai yra patenkinti mikroklimatu darbo aplinkose (rodikliai: mokytojų atsiliepimai), o mokiniai yra patenkinti tarpusavio santykiais su mokytojais (rodiklis: mokinių atsiliepimai), matyt, todėl mokinių grupių pagal atskiras mokymo programas pažangumo vidurkis kasmet linkęs didėti (rodiklis: mokinių pažangumas).

Profesinio mokymo teikėjų atliktų tyrimų rezultatai akcentuoja mokinių poreikį modernizuoti praktinio mokymo klases (rodikliai: mokytojų atsiliepimai; mokinių atsiliepimai), tai gali būti viena iš priežasčių, kodėl „nubyrėjusių“ mokinių dalis per metus linkusi didėti ir yra daugiau nei 10 % (kriterijus: aplinka motyvuoja mokymuisi). Tačiau profesinio mokymo teikėjai nėra apsibrėžę mokinių, mokytojų pasitenkinimo mokymosi aplinka, darbo aplinka matavimo lygmens: programų posričio, programos ar organizacijos lygmeniu (rodiklis: pasitenkinimo aplinka matavimas) ir mokinių, mokytojų pasitenkinimo mokymosi ir darbo aplinka matavimus atlieka procesiškai, bet ne sistemiškai (rodiklis: pasitenkinimo aplinka matavimas), jie neanalizuoja, neskaičiuoja kiekvieno mokinio pažangumo rodiklio kaitos (rodiklis: mokinių pažangumas).

Svarbu tai, kad profesinio mokymo teikėjai programų įgyvendinimo rezultatus aptaria kasmet su mokiniais, mokytojais, tėvais, socialiniais partneriais, administracija (rodiklis: veiklos tobulinimo priemonės), kad apie veiklos tobulinimo priemones žino ir joms pritaria visi socialiniai dalininkai (rodiklis: veiklos tobulinimo priemonės), nes profesinio mokymo teikėjų veiklos tobulinimo priemonės suplanuojamos pagal kiekvieną strateginę vertinimo sritį (kriterijus: ugdoma kokybės kultūra).

Profesinio mokymo teikėjai daug dėmesio skiria kasmet rengiamai ir viešinamai informacijai apie programų įgyvendinimą pagal visas strategines vertinimo sritis (kriterijus: ugdoma kokybės kultūra), kuri yra viešai priinama visiems socialiniams dalininkams: mokiniams, mokytojams, tėvams, socialiniams partneriams, administracijai, bendruomenei (rodiklis: programų įgyvendinimo rezultatų viešinimas), tikslui pasiekti taiko įvairias informacijos viešinimo priemones (rodiklis: programų įgyvendinimo rezultatų viešinimas).

Mokymasis visą gyvenimą

Dauguma profesinio mokymo teikėjų teikia įvairios paskirties formalias programas, tačiau pasigendama dėmesio formalių mokymo programų pasiūlos mokiniams su specialiaisiais poreikiais (rodiklis: teikiamų programų pasiūla), taip pat yra teikiama ir pamokų pasiūla mokymo įstaigoms, bet pasigendama mokymų bedarbiams, darbuotojams, socialiniams partneriams (rodiklis: teikiamų kursų ir pamokų pasiūla). Dauguma profesinio mokymo teikėjų turi bendradarbiavimo sutartis su bendrojo ugdymo įstaigomis, kolegijomis, universitetais, tačiau nėra aiškaus numatyto, aptarto pereinamumo tarp konkrečių švietimo institucijų (kriterijus: sudarytos įvairios pereinamumo tarp švietimo grandžių galimybės).

Daug dėmesio profesinio mokymo teikėjai skiria galimybių sudarymui pereiti tarp bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo programų, tarp tos pačios kvalifikacijos profesinio mokymo programų, kurias teikia skirtingi profesinio mokymo teikėjai, tarp profesinio mokymo ir studijų programų, tarp neformalaus mokymo ir profesinio mokymo programų (kriterijus: sudarytos įvairios pereinamumo tarp švietimo grandžių galimybės), todėl dauguma mokymo teikėjų turi absolventų, tęsiančių mokymąsi kitose programose (kriterijus: sudarytos įvairios pereinamumo tarp švietimo grandžių galimybės), turi absolventų, tęsiančių mokslus aukštosiose mokyklose (kriterijus: mokymasis tęsiamas kitose programose).

Svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad dauguma profesinio mokymo teikėjų nenumato tobulinimo priemonių mokymosi viso gyvenimo kontekste (rodiklis: veiklos tobulinimo priemonės) ir, gali būti, todėl mažiau nei 90 % įstojusių mokinių sėkmingai baigia mokslus (kriterijus: mokymasis baigiamas sėkmingai), o ir daugumos mokymo teikėjų sėkmingai baigusių mokinių dalis kiekvienais metais linkusi mažėti (kriterijus: mokymasis tęsiamas kitose programose), mažiau nei 50 % absolventų tęsia mokymąsi aukštesnio lygmens programose (kriterijus: mokymasis tęsiamas kitose programose).

Mokymo pereinamumas

Dauguma profesinio mokymo teikėjų yra nusistatę aiškias procedūras ankstesnės mokymosi ar darbo patirties užskaitymui, tačiau netaiko (rodiklis: mokymosi ar darbo patirties užskaitymo mechanizmai). Yra aiškiai paskirstę atsakomybes ir funkcijas įgyvendinant ankstesnės mokymosi ar darbo patirties užskaitymą (rodiklis: mokymosi ar darbo patirties užskaitymo mechanizmai), dauguma jų sudaro sąlygas mokytis įvairaus amžiaus asmenims, mokiniams su negalia, aukštojo mokslo studentams, iš socialiai remtinų šeimų, taip pat sudaro galimybes mokytis pagal individualų planą (rodiklis: mokiniai).

Akcentuotina ir tai, kad dauguma profesinio mokymo teikėjų turi kiekvienoje vertinamoje mokymo programoje daugiau nei vieną specialybės mokytoją, baigusį asmenų su specialiais poreikiais mokymo kursus (rodiklis: profesijos mokytojai), tačiau dauguma profesinio mokymo teikėjų neturi mokymo programų, pagal kurias galima būtų mokytis nuotoliniu būdu (rodiklis: teikiamos programos), jie neveda apskaitos apie mokinių su įvairiais poreikiais užimtumą po mokymosi baigimo (kriterijus: mokiniai su įvairiais poreikiais sėkmingai baigia mokymąsi ir yra užimti), nenumato tobulinimo priemonių mokymo pereinamumo kontekste (rodiklis: veiklos tobulinimo priemonės).

Mokymo modernumas

Dauguma profesinio mokymo teikėjų techninę bazę atnaujinama atsižvelgiant į ūkio poreikius, techninės bazės atnaujinimui naudoja projektines lėšas, steigėjų lėšas, tačiau techninės bazės atnaujinimui nenaudoja socialinių partnerių lėšų (neįtraukia į techninės bazės atnaujinimo procesą) (rodiklis: techninės bazės atnaujinimas). Turima profesinio mokymo teikėjų techninė bazė eksploatuojama efektyviai, t. y. naudojama 8 val. per dieną (rodiklis: techninės bazės eksploatavimo efektyvumas). Profesinio mokymo teikėjai sudaro sąlygas mokiniams išvykti į kitas šalis mokytis pagal mainų programas, tačiau neturi besimokančių mokinių iš kitų šalių, taip pat neturi atvykstančių ir pedagogų iš

kitų šalių dalyvauti mokyme (rodiklis: mokiniai, mokytojai). Profesinio mokymo teikėjai daug dėmesio skiria mokymo/si medžiagai, ji yra įvairi – 3 ir daugiau tipų (rodiklis: mokymo/si medžiagos tipai), metodiniai išteklių atnaujinami kasmet ir daugumos profesinio mokymo teikėjų visas mokymo laikas aprūpintas mokymo medžiaga (rodiklis: metodiniai išteklių). Svarbu ir tai, kad profesinio mokymo teikėjai turi daugiau nei du profesijos mokytojus atitinkamoje mokymo programoje (rodiklis: mokytojai), taikančius įvairius mokymo metodus (rodiklis: mokymo metodai), tačiau jie neanalizuoja mokymo metodų taikymo efektyvumo mokymo programų, institucijos lygmenimis mokinių požiūriu kontekste (rodiklis: mokymo metodai).

Profesinio mokymo teikėjai sudaro sąlygas mokiniams praktiką atlikti įmonėse, turinčiose modernias technologijas (rodiklis: įmonės ar kiti profesinio mokymo teikėjai), tačiau nėra apsirašę įmonių ar profesinio mokymo teikėjų atrankos kriterijų praktiniam mokymui (rodiklis: įmonės ar kiti profesinio mokymo teikėjai), ir dar nesudaro sąlygų praktiniam mokymui (mokymosi eigoje) atlikti įmonėse arba kitose profesinio mokymo įstaigose, turinčiose šiuolaikišką įrangą (rodiklis: įmonės ar kiti profesinio mokymo teikėjai), nekviečia įmonių atstovų, specialistų iš kitų įstaigų dalyvauti mokyme (rodiklis: mokytojai).

Dauguma profesinio mokymo teikėjų iš rinkos dalyvių už teikiamas mokymo paslaugas negauna papildomų pajamų (rodiklis: pajamos už teikiamas paslaugas), taip pat negauna papildomų pajamų iš rinkos dalyvių ir už teikiamas mokinių mokymosi procese suteiktas paslaugas ir pagamintą produkciją (rodiklis: pajamos už teikiamas paslaugas) – gal todėl, kad dauguma jų nenumato tobulinimo priemonių mokymo modernumo kontekste (rodiklis: veiklos tobulinimo priemonės).

Kvalifikacijos atitiktis ūkio poreikiams

Dauguma profesinio mokymo teikėjų turi aiškius programų rengimo ir atnaujinimo mechanizmus, programų atnaujinimo, rengimo poreikių nustatyme dalyvauja socialiniai partneriai, programų rengimo ir atnaujinimo poreikiai nustatomi periodiškai (rodiklis: programų rengimo ir atnaujinimo poreikiai).

Profesinio mokymo teikėjų švietimo posričio Viešbučiai, restoranai ir viešasis maitinimas mokymo programos atnaujinamos kasmet, jų atnaujinime dalyvauja socialiniai partneriai (rodiklis: programų atnaujinimas).

Svarbu tai, kad profesinio mokymo teikėjai turi rodiklius programų įgyvendinimo kokybės stebėsenai ir jie yra žinomi visiems socialiniams dalininkams, tačiau rodikliai programų įgyvendinimo kokybės stebėsenai nėra aiškūs, t. y. profesinio mokymo teikėjai nėra apsirašę / nusistatę įvertinimo ribų, kada rodiklis yra teigiamas, o kada jis yra neigiamas (rodiklis: rodikliai programų įgyvendinimo kokybės stebėsenai), svarbu ir tai, kad sudaromos sąlygos mokytojams atnaujinti profesinę kvalifikaciją, nes daugumos profesinio mokymo teikėjų lėšų, skiriamų profesinės kvalifikacijos tobulinimui, dalis didėja (rodiklis: sąlygos profesinės kvalifikacijos atnaujinimui), o ir dauguma mokymo teikėjų mokytojų profesinės kvalifikacijos atnaujinimui kasmet skiria 70 % viso kvalifikacijos atnaujinimui skirtą laiką (rodiklis: profesinės ir pedagoginės kvalifikacijos atnaujinimas).

Taikomi įvairūs kompetencijų vertinimo metodai mokymo institucijose (rodiklis: kompetencijų vertinimo metodai), organizuojami mokinių meistriškumo konkursai mokyklos lygmeniu, tačiau neor-

ganizuojami mokinių meistriskumo konkursai regiono, nacionaliniu lygmenimis, mokiniai nedalyvauja nacionalinio ar tarptautinio lygmens meistriskumo konkursuose kiekvienais metais (rodiklis: mokinių meistriskumo konkursai), o ir daugumos profesinio mokymo teikėjų mokytojų kasmet nedalyvauja nacionaliniuose, regioniniuose ar mokykliniuose, tarptautiniuose projektuose (rodiklis: dalyvavimas projektinėse veiklose).

Akcentuotina tai, kad profesinio mokymo teikėjai periodiškai matuoja darbdavių pasitenkinimą (rodiklis: darbdavių atsiliepimai), dauguma darbdavių absolventų kvalifikacija yra patenkinti (rodiklis: darbdavių atsiliepimai). Daugumos profesinio mokymo teikėjų absolventų (daugiau nei 50 %) įsidarbina, nors ir įsidarbinimo rodikliai linkę mažėti (rodiklis: absolventų (mokiniai įgiję kvalifikacijos pažymėjimą) įsidarbinimas), gal todėl, kad profesinio mokymo teikėjai neatlieka mokymo programų įgyvendinimo savianalizės dalyvaujant socialiniams partneriams (rodiklis: programų įgyvendinimo vertinimas).

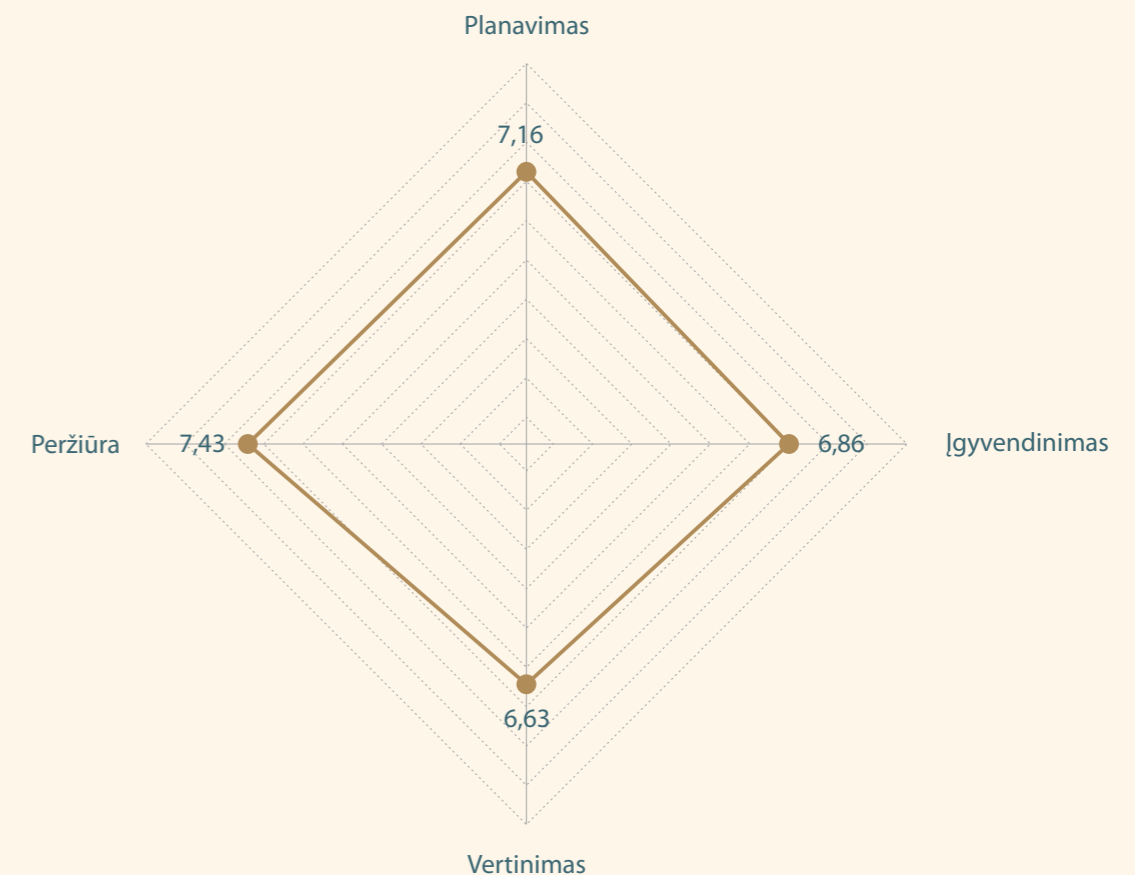
Informavimo ir karjeros planavimo veiksmingumas

Dauguma profesinio mokymo teikėjų turi nusistatę, numatę tikslines grupes, konkrečias priemones jų informavimui, taip pat yra numatę finansinius ir žmonių išteklius informavimo politikai įgyvendinti, tačiau nėra nusistatę ryšių su žiniasklaida (rodiklis: informavimo politika) – gal taip yra nutikę, kadangi dauguma profesinio mokymo teikėjų nenumato tobulinimo priemonių informavimo ir karjeros planavimo srityje (rodiklis: tobulinimo priemonės). Svarbu tai, kad profesinio mokymo teikėjai turi vieną darbuotoją, specialiai parengtą informavimo, viešinimo paslaugoms teikti (rodiklis: informavimo specialistai), kad jie taiko įvairius informavimo būdus (rodiklis: informavimo būdai), kad jie turi pakankamai specialistų, galinčių suteikti kvalifikuotą pagalbą mokiniui karjeros projektavimo klausimais (rodiklis: kvalifikuota pagalba kiekvienam mokiniui), todėl daugumos priimtų ir planuotų priimti mokinių skaičiaus santykis pagal visas programas lygus 1 (rodiklis: priimtų ir planuotų priimti skaičiaus santykis), daugiau nei 50 % absolventų yra užimti – dirba arba mokosi (kriterijus: aukštas absolventų užimtumo lygis) ir užimtų absolventų dalis nuo visų absolventų yra didėjanti kiekvienais metais (didėja besimokančiųjų dalis) (kriterijus: aukštas absolventų užimtumo lygis).

Profesinio mokymo teikėjai mokinių lūkesčius matuoja periodiškai (rodiklis: mokinių lūkesčių atitiktis), mokiniai yra patenkinti savo kvalifikacija, įgytomis kompetencijomis, karjeros galimybėmis (rodiklis: mokinių lūkesčių atitiktis).

Lšorinio vertinimo rezultatai pagal kokybės užtikrinimo ciklo etapus

Posričio vidurkių skėtis pagal kokybės užtikrinimo ciklo etapus

Planavimas

Profesinio mokymo teikėjai planuodami misijoje ir vizijoje aiškiai suformuluoja siekį ugdyti nuolat besimokantį, atvirą kaitai, kūrybingą ir atsakingą žmogų, įvardina metinius prioritetinius uždavinius, kuriuos atnaujina kasmet (rodiklis: profesinio mokymo teikėjo misija ir vizija), o atnaujinime dalyvauja socialinių dalininkų atstovai: mokiniai, tėvai, mokytojai, socialiniai partneriai (rodiklis: prioritetinių metinių uždavinių atnaujinimo dalyviai), tačiau prioritetiniai metiniai uždaviniai nėra orientuoti į nuolat besimokančio, atviro kaitai, kūrybingo ir atsakingo žmogaus ugdymą (rodiklis: profesinio mokymo teikėjo metiniai prioritetiniai uždaviniai) ir pamirštama į atnaujinimo procesą įtraukti vietos bendruomenės tarybos narius, aktyvinti mokinių tėvus.

Profesinio mokymo teikėjai teikia daug dėmesio planavimo proceso metu įvairios paskirties formalioms programoms, jų pasiūlai, tačiau pasigendama mokymo programų pasiūlos mokiniams su specialiaisiais poreikiais (rodiklis: teikiamų programų pasiūla), taip pat daug dėmesio skiriama teikiamų pamokų pasiūlai mokymo įstaigoms (rodiklis: teikiamų kursų ir pamokų pasiūla), tačiau neteikia neformalių mokymo programų pasiūlos kvalifikacijos tobulinimui (rodiklis: teikiamų programų pasiūla).

Dauguma profesinio mokymo teikėjų turi bendradarbiavimo sutartis su bendrojo ugdymo įstaigomis, kolegijomis, universitetais, dauguma profesinio mokymo teikėjų sudaro galimybes pereiti tarp

bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo programų, tarp tos pačios kvalifikacijos profesinio mokymo programų, kurias teikia skirtingi profesinio mokymo teikėjai, tarp profesinio mokymo ir studijų programų, tarp neformalaus mokymo ir profesinio mokymo programų (kriterijus: sudarytos įvairios pereinamumo tarp švietimo grandžių galimybės), tačiau nėra aiškaus numatyto, aptarto pereinamumo tarp konkrečių švietimo institucijų (kriterijus: sudarytos įvairios pereinamumo tarp švietimo grandžių galimybės).

Svarbu tai, kad profesinio mokymo teikėjai turi aiškius programų rengimo ir atnaujinimo mechanizmus, kad programų atnaujinimo, rengimo poreikių nustatyme dalyvauja socialiniai partneriai, kad rengimo ir atnaujinimo poreikiai nustatomi periodiškai (rodiklis: programų rengimo ir atnaujinimo poreikiai), o ir pačios mokymo programos atnaujinamos kasmet (rodiklis: atnaujintų per metus posričio programų skaičius).

Profesinio mokymo teikėjai turi rodiklius programų įgyvendinimo kokybės stebėsenai, jie yra žinomi visiems socialiniams dalininkams, tačiau rodikliai programų įgyvendinimo kokybės stebėsenai nėra aiškūs, t. y. profesinio mokymo teikėjai nėra apsirašę / nusistatę įvertinimo ribų, kada rodiklis yra teigiamas, o kada – neigiamas (rodiklis: rodikliai programų įgyvendinimo kokybės stebėsenai).

Svarbu tai, kad planavimo procese profesinio mokymo teikėjai turi nusistatę, numatę tikslines grupes, konkrečias priemones jų informavimui, yra numatę finansinius ir žmonių išteklius informavimo politikai įgyvendinti (rodiklis: informavimo politika), taiko įvairius informavimo būdus (rodiklis: informavimo būdai), tačiau nėra nusistatę ryšių su žiniasklaida (rodiklis: informavimo politika).

Dauguma profesinio mokymo teikėjų turi vieną darbuotoją, specialiai parengtą informavimo, viešinimo paslaugoms teikti (rodiklis: informavimo specialistai).

Įgyvendinimas

Profesinio mokymo teikėjai turi instrumentus mokinių ir mokytojų pasitenkinimo mokymosi aplinka ir darbo aplinka matavimui (kriterijus: patraukli mokymosi aplinka), jų taikymo rezultatai rodo, kad mokytojai yra patenkinti mikroklimatu darbo aplinkoje (rodikliai: mokytojų atsiliepimai), o mokiniai yra patenkinti tarpusavio santykiais su mokytojais, bet pasigenda modernesnių praktinio mokymo klasių (rodiklis: mokinių atsiliepimai). Pastebima ir tai, kad profesinio mokymo teikėjai mokinių ir mokytojų pasitenkinimo mokymosi ir darbo aplinka matavimus atlieka procesiškai, bet ne sistemiskai (rodiklis: pasitenkinimo aplinka matavimas), kad profesinio mokymo teikėjai nėra apsibrėžę mokinių, mokytojų pasitenkinimo mokymosi aplinka, darbo aplinka matavimo lygmens: programų posričio, programos ar organizacijos lygmeniu (rodiklis: pasitenkinimo aplinka matavimas).

Dauguma profesinio mokymo teikėjų yra nusistatę aiškias procedūras ankstesnės mokymosi ar darbo patirties užskaitymui, tačiau netaiko (rodiklis: mokymosi ar darbo patirties užskaitymo mechanizmai), taip pat yra aiškiai paskirstę atsakomybes ir funkcijas įgyvendinant ankstesnės mokymosi ar darbo patirties užskaitymą (rodiklis: mokymosi ar darbo patirties užskaitymo mechanizmai).

Profesinio mokymo teikėjai sudaro sąlygas mokytis įvairaus amžiaus asmenims, mokiniams su negalia, aukštojo mokslo studentams, iš socialiai remtinių šeimų, sudaro galimybes mokytis pagal individualų planą (rodiklis: mokiniai) ir net kiekvienoje vertinamoje mokymo programoje turi daugiau nei

vieną specialybės mokytoją, baigusį asmenų su specialiais poreikiais mokymo kursus (rodiklis: profesijos mokytojai), tačiau nėra galimybių mokytis nuotoliniu būdu (rodiklis: teikiamos programos).

Daug dėmesio skiriama techninės bazės atnaujinimui, atsižvelgiant į ūkio poreikius, dauguma profesinio mokymo teikėjų techninės bazės atnaujinimui naudoja projektines lėšas, steigėjų lėšas (rodiklis: techninės bazės atnaujinimas), tačiau nenaudojamos socialinių partnerių lėšos (neįtraukiamos į techninės bazės atnaujinimo procesą) (rodiklis: techninės bazės atnaujinimas). Techninė bazė mokymo institucijose yra eksploatuojama efektyviai, t. y., 8 val. per dieną (rodiklis techninės bazės eksploatavimo efektyvumas).

Profesinio mokymo teikėjai sudaro sąlygas mokiniams išvykti į kitas šalis mokytis pagal mainų programas (rodiklis: mokiniai), tačiau nėra besimokančių mokinių iš kitų šalių (rodiklis: mokiniai), taip pat nėra atvykstančių pedagogų iš kitų šalių dalyvauti mokyme (rodiklis: mokytojai).

Akcentuotina tai, kad profesinio mokymo teikėjų mokymo/si medžiaga yra įvairi – 3 ir daugiau tipų (rodiklis: mokymo/si medžiagos tipai), kuri atnaujinama kasmet ir visas mokymo laikas aprūpintas mokymo medžiaga (rodiklis: metodiniai ištekliai), kad yra daugiau nei du profesijos mokytojai atitinkamoje mokymo programoje (rodiklis: mokytojai), kurie taiko įvairius mokymo metodus (rodiklis: mokymo metodai), nes sudaromos sąlygos mokytojams atnaujinti profesinę kvalifikaciją.

Lėšų, skiriamų profesinės kvalifikacijos tobulinimui, dalis kasmet didėja (rodiklis: sąlygos profesinės kvalifikacijos atnaujinimui): daugumos profesinio mokymo teikėjų mokytojų profesinės kvalifikacijos atnaujinimui kasmet skiria 70 % viso kvalifikacijos atnaujinimui skirto laiko (rodiklis: profesinės ir pedagoginės kvalifikacijos atnaujinimas).

Svarbu ir tai, kad mokymo institucijose yra pakankamai specialistų, galinčių suteikti kvalifikuotą pagalbą mokiniui karjeros projektavimo klausimais (rodiklis: kvalifikuota pagalba kiekvienam mokiniui).

Sudaromos sąlygos mokiniams praktikai atlikti įmonėse, turinčiose modernias technologijas (rodiklis: įmonės ar kiti profesinio mokymo teikėjai), tačiau dauguma profesinio mokymo teikėjų nėra apsirašę įmonių ar profesinio mokymo teikėjų atrankos kriterijų praktiniam mokymui (rodiklis: įmonės ar kiti profesinio mokymo teikėjai) ir nesudaro sąlygų praktiniam mokymui atlikti įmonėse, profesinio mokymo įstaigose, turinčiose modernias technologijas (rodiklis: įmonės ar kiti profesinio mokymo teikėjai), nekviečia specialistų iš kitų įstaigų, įmonių atstovų dalyvauti mokyme (rodiklis: mokytojai).

Profesinio mokymo teikėjai taiko įvairius kompetencijų vertinimo metodus (rodiklis: kompetencijų vertinimo metodai), organizuoja mokinių meistriskumo konkursus mokyklos lygmeniu (rodiklis: mokinių meistriskumo konkursai), tačiau daugumos profesinio mokymo teikėjų mokytojų kasmet nedalyvauja nacionaliniuose, regioniniuose ar mokykliniuose, tarptautiniuose projektuose (rodiklis: dalyvavimas projektinėse veiklose).

Dauguma profesinio mokymo teikėjų neorganizuoja mokinių meistriskumo konkursų regiono, nacionaliniu lygmenimis (rodiklis: mokinių meistriskumo konkursai), jų mokiniai nedalyvauja nacionalinio ar tarptautinio lygmens meistriskumo konkursuose kiekvienais metais (rodiklis: mokinių meistriskumo konkursai).

Kuo daugiau profesinio mokymo teikėjų turėtų siekti įgyvendinimo procese iš rinkos dalyvių gauti papildomas pajamas už teikiamas mokymo paslaugas (rodiklis: pajamos už teikiamas paslaugas), o taip pat gauti papildomas pajamas ir iš rinkos dalyvių už mokinių mokymosi procese suteiktas paslaugas ir pagamintą produkciją. (rodiklis: pajamos už teikiamas paslaugas).

Akcentuotina tai, kad mokinių grupių pagal atskiras mokymo programas pažangumo vidurkis kasmet linkęs didėti (rodiklis: mokinių pažangumas). Dauguma profesinio mokymo teikėjų turi absolventų, tęsiančių mokymąsi kitose programose (kriterijus: sudarytos įvairios pereinamumo tarp švietimo grandžių galimybės), taip pat turi absolventų, tęsiančių mokslus aukštosiose mokyklose (kriterijus: mokymasis tęsiamas kitose programose).

Svarbu tai, kad dauguma profesinio mokymo teikėjų periodiškai matuoja darbdavių pasitenkinimą (rodiklis: darbdavių atsiliepimai) ir rezultatai rodo, kad darbdaviai dirbančiais absolventais, jų kvalifikacija yra patenkinti (rodiklis: darbdavių atsiliepimai), kad absolventų (daugiau nei 50 %) įsidarbina, nors ir įsidarbinimo rodikliai linkę mažėti (rodiklis: absolventų (mokiniai įgiję kvalifikacijos pažymėjimą) įsidarbinimas) ir, kad priimtų ir planuotų priimti mokinių skaičiaus santykis pagal visas programas lygus 1 (rodiklis: priimtų ir planuotų priimti skaičiaus santykis).

Daugiau nei 50 % absolventų yra užimti – dirba arba mokosi (kriterijus: aukštas absolventų užimtumo lygis), užimtų absolventų dalis nuo visų absolventų didėja kiekvienais metais (didėja besimokančiųjų dalis) (kriterijus: aukštas absolventų užimtumo lygis).

Dauguma profesinio mokymo teikėjų mokinių lūkesčius matuoja periodiškai (rodiklis: mokinių lūkesčių atitiktis), tačiau „nubyrėjusių“ mokinių dalis per metus linkusi didėti ir yra daugiau nei 10 %: bloga mokinių materialinė padėtis; įsidarbina ir nebaigia programos (nesugeba suderinti mokymosi ir darbo laiko); emigruoja (kriterijus: aplinka motyvuoja mokymuisi), mažiau nei 90 % įstojusiu mokinių sėkmingai baigia mokslus (kriterijus: mokymasis baigiamas sėkmingai).

Daugumos profesinio mokymo teikėjų mokinių yra patenkinti savo kvalifikacija, įgytomis kompetencijomis, karjeros galimybėmis (rodiklis: mokinių lūkesčių atitiktis), tačiau dauguma profesinio mokymo teikėjų neveda apskaitos apie mokinių su įvairiais poreikiais užimtumą po mokymosi užbaigimo (kriterijus: mokiniai su įvairiais poreikiais sėkmingai baigia mokymąsi ir yra užimti).

Peržiūra

Profesinio mokymo teikėjų programų įgyvendinimo rezultatai aptariami su mokiniais, mokytojais, tėvais, socialiniais partneriais, administracija kasmet (rodiklis: veiklos tobulinimo priemonės). Apie profesinio mokymo teikėjų veiklos tobulinimo priemones žino ir joms pritaria visi socialiniai dalininkai (rodiklis: veiklos tobulinimo priemonės), tačiau nėra įtraukiami vietos bendruomenės, tarybos nariai (kriterijus: informacija apie programų įgyvendinimą priinama visiems socialiniams dalininkams).

Akcentuotina tai, kad profesinio mokymo teikėjų veiklos tobulinimo priemonės suplanuotos pagal kiekvieną strateginę vertinimo sritį (kriterijus: ugdoma kokybės kultūra), kad jie kasmet rengia ir viešina informaciją apie programų įgyvendinimą pagal visas strategines vertinimo sritis (kriterijus: ugdoma kokybės kultūra) ir taiko įvairias informacijos viešinimo priemones (rodiklis: programų įgyvendinimo rezultatų viešinimas). Informacija viešai yra priinama visiems socialiniams dalininkams: mokiniams, mokytojams, tėvams, socialiniams partneriams, administracijai, bendruomenei (rodiklis: programų įgyvendinimo rezultatų viešinimas). Tačiau dauguma profesinio mokymo teikėjų nenumato tobulinimo priemonių mokymosi viso gyvenimo kontekste (rodiklis: veiklos tobulinimo priemonės), taip pat nenumato tobulinimo priemonių mokymosi prienamumo, modernumo kontekste (rodiklis: veiklos tobulinimo priemonės).

Rekomendacijos

Viešbučių, restoranų ir viešojo maitinimo švietimo posričio programų įgyvendinimo kokybės gerinimui

	Švietimo posričiui
Mokymo / mokymosi aplinka	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sukurti suvienodintus apklausų klausimynus mokinių ir mokytojų pasitenkinimo mokymo ir mokymosi aplinka bei darbo sąlygomis matavimui; 2. Didinti bendradarbiavimą su darbdavių asociacijomis.
Mokymasis visą gyvenimą	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kelti formalių / neformalių programų pasiūlos skaičių mokiniams su įvairiais išsilavinimo lygiais.
Mokymo prieinamumas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sudaryti sąlygas mokytis žmonėms su įvairiu bendrojo išsilavinimo lygiu; 2. Sudaryti sąlygas nuotoliniam mokymuisi.
Mokymo modernumas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Skatinti mokymo procese sukuriama produkto realizavimą ir pajamų gavimą; 2. Skatinti tarptautinį mobilumą tiek moksleivių, tiek mokytojų tarpe.
Kvalifikacijos atitiktis ūkio poreikiams	<ol style="list-style-type: none"> 1. Parengti ir aktyviai vykdyti darbdavių pasitenkinimo absolventų kvalifikacija vertinimo instrumentus, kaupti ir sisteminti informaciją.
Informavimo ir karjeros planavimo veiksmingumas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Į mokinių priėmimo planavimo procesą įtraukti socialinius partnerius; 2. Didinti bendradarbiavimo sutarčių su kitomis mokymo įstaigomis skaičių.
Planavimas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reguliariai kas metus atnaujinti prioritetinius metinius uždavinius bei į jų planavimą įtraukti socialinius partnerius; 2. Posričio lygmeniu planuoti paklausių programų pasiūlą; 3. Sekti ir fiksuoti absolventų įgyjamos kvalifikacijos atitikimą regiono ūkio poreikiams.
Įgyvendinimas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Įgyvendinti standartizuotą darbo patirties užskaitymo mechanizmą; 2. Skatinti tarptautinį mobilumą tiek mokinių, tiek mokytojų tarpe.
Vertinimas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Matuoti absolventų užimtumo lygį.
Peržiūra	<ol style="list-style-type: none"> 1. Derinti veiklos tobulinimo priemones su socialiniais partneriais; 2. Socialiniams partneriams teikti informacija apie kokybės rodiklius.

**2014 m. vertinime dalyvavusių profesinio mokymo įstaigų ir jose vykdomų Viešbučių,
restoranų ir viešojo maitinimo švietimo posričio programų
Sąrašas**

Eil. Nr.	Profesinio mokymo įstaiga	Mokymo programos pavadinimas	Programos kodas
1.	VšĮ Alantos technologijos ir verslo mokykla	Padavėjo ir barmeno mokymo programa	440081101
		Padavėjo ir barmeno mokymo programa	330081101
2.	Alytaus profesinio rengimo centras	Konditerio mokymo programa	330081110
		Padavėjo ir barmeno mokymo programa	330081101
		Virėjo mokymo programa	330081109
		Virėjo mokymo programa	217081104
3.	Biržų technologijų ir verslo mokymo centras	Virėjo mokymo programa	330081109
4.	Bukiškių žemės ūkio mokykla	Virėjo mokymo programa	440081109
		Virėjo mokymo programa	330081109
5.	Dieveniškių technologijų ir verslo mokykla	Virėjo mokymo programa	440081109
		Virėjo mokymo programa	330081109
6.	Druskininkų amatų mokykla	Virėjo mokymo programa	320081109
7.	VšĮ Elektrėnų profesinio mokymo centras	Padavėjo ir barmeno mokymo programa	330081101
		Virėjo mokymo programa	330081109
8.	Jonavos politechnikos mokykla	Virėjo mokymo programa	330081109
		Padavėjo ir barmeno mokymo programa	440081101
		Padavėjo ir barmeno mokymo programa	330081101
9.	Joniškio žemės ūkio mokykla	Padavėjo ir barmeno mokymo programa	330081101
10.	Kaišiadorių technologijų ir verslo mokykla	Konditerio mokymo programa	330081110
		Padavėjo ir barmeno mokymo programa	330081101
		Virėjo mokymo programa	330081109
11.	Karaliaus Mindaugo profesinio mokymo centras	Apeigų ir švenčių organizatoriaus mokymo programa	440081108
12.	Kauno buitinių paslaugų ir verslo mokykla	Apeigų ir švenčių organizatoriaus mokymo programa	440081108

Eil. Nr.	Profesinio mokymo įstaiga	Mokymo programos pavadinimas	Programos kodas
13.	Kauno maisto pramonės ir prekybos mokymo centras	Konditerio mokymo programa	440081110
		Konditerio mokymo programa	217081106
		Konditerio mokymo programa	330081110
		Padavėjo ir barmeno mokymo programa	330081101
		Padavėjo ir barmeno mokymo programa	440081101
		Virėjo mokymo programa	440081109
		Virėjo mokymo programa	330081109
14.	VšĮ Kauno mechanikos mokykla	Virėjo mokymo programa	217081104
		Virėjo mokymo programa	210081105
15.	Kauno socialinių paslaugų ir statybos verslo darbuotojų profesinio rengimo centras	Virėjo mokymo programa	217081104
16.	Kėdainių profesinio rengimo centras	Padavėjo ir barmeno mokymo programa	440081101
17.	VšĮ Kelmės profesinio rengimo centras	Padavėjo ir barmeno mokymo programa	330081101
		Virėjo mokymo programa	330081109
18.	Klaipėdos paslaugų ir verslo mokykla	Virėjo mokymo programa	330081109
19.	Klaipėdos turizmo mokykla	Konditerio mokymo programa	440081110
		Konditerio mokymo programa	330081110
		Padavėjo ir barmeno mokymo programa	330081101
		Padavėjo ir barmeno mokymo programa	440081101
		Virėjo mokymo programa	330081109
20.	VšĮ Kretingos technologijos ir verslo mokykla	Virėjo mokymo programa	440081109
		Virėjo mokymo programa	330081109
21.	Kupiškio technologijos ir verslo mokykla	Padavėjo ir barmeno mokymo programa	330081101
		Virėjo mokymo programa	330081109
22.	VšĮ Kuršėnų politechnikos mokykla	Padavėjo ir barmeno mokymo programa	330081101
		Padavėjo ir barmeno mokymo programa	440081101
		Virėjo mokymo programa	440081109
		Virėjo mokymo programa	330081109

Eil. Nr.	Profesinio mokymo įstaiga	Mokymo programos pavadinimas	Programos kodas
23.	Marijampolės profesinio rengimo centras	Padavėjo ir barmeno mokymo programa	330081101
		Virėjo mokymo programa	330081109
24.	Mažeikių politechnikos mokykla	Maitinimo ir apgyvendinimo paslaugų teikėjo mokymo programa	330081104
25.	Panevėžio Margaritos Rimkevičaitės technologinė mokykla	Virėjo mokymo programa	330081109
26.	VšĮ Panevėžio profesinio rengimo centras	Virėjo mokymo programa	210081104
27.	Panevėžio prekybos ir paslaugų verslo mokykla	Konditerio mokymo programa	440081110
		Padavėjo ir barmeno mokymo programa	440081101
		Padavėjo ir barmeno mokymo programa	330081101
		Virėjo mokymo programa	330081109
28.	Plungės technologijų ir verslo mokykla	Padavėjo ir barmeno mokymo programa	330081101
		Virėjo mokymo programa	330081109
29.	Radviliškio technologijų ir verslo mokymo centras	Viešbučio darbuotojo mokymo programa	217081105
		Virėjo mokymo programa	217081104
30.	VšĮ Raseinių technologijos ir verslo mokykla	Padavėjo ir barmeno mokymo programa	330081101
		Virėjo mokymo programa	330081109
31.	Smalininkų technologijų ir verslo mokykla	Padavėjo ir barmeno mokymo programa	330081101
		Virėjo mokymo programa	330081109
32.	VšĮ Amatų mokykla "Sodžiaus meistrai"	Konditerio mokymo programa	320081107
		Konditerio mokymo programa	210081107
		Virėjo mokymo programa	320081109
		Virėjo mokymo programa	210081104
33.	Šiaulių profesinio rengimo centras	Apeigų ir švenčių organizatoriaus mokymo programa	440081108
		Konditerio mokymo programa	440081110
		Padavėjo ir barmeno mokymo programa	440081101
		Padavėjo ir barmeno mokymo programa	330081101
		Virėjo mokymo programa	330081109
34.	Šilutės žemės ūkio mokykla	Virėjo mokymo programa	217081104
35.	Šilutės turizmo ir paslaugų verslo mokykla	Padavėjo ir barmeno mokymo programa	330081101
		Virėjo mokymo programa	330081109

Eil. Nr.	Profesinio mokymo įstaiga	Mokymo programos pavadinimas	Programos kodas
36.	Švenčionių profesinio rengimo centras	Padavėjo ir barmeno mokymo programa	330081101
37.	Tauragės profesinio rengimo centras	Padavėjo ir barmeno mokymo programa	440081101
		Padavėjo ir barmeno mokymo programa	330081101
		Virėjo mokymo programa	330081109
38.	VšĮ Telšių regioninis profesinio mokymo centras	Padavėjo ir barmeno mokymo programa	330081101
		Virėjo mokymo programa	330081109
39.	Ukmergės technologijų ir verslo mokykla	Padavėjo ir barmeno mokymo programa	440081101
		Virėjo mokymo programa	330081109
40.	Utenos regioninis profesinio mokymo centras	Virėjo mokymo programa	330081109
41.	Varėnos technologijos ir verslo mokykla	Padavėjo ir barmeno mokymo programa	440081101
		Virėjo mokymo programa	330081109
42.	Veisiejų technologijos ir verslo mokykla	Virėjo mokymo programa	330081109
43.	Vilniaus turizmo ir prekybos verslo mokykla	Konditerio mokymo programa	440081110
		Konditerio mokymo programa	330081110
		Padavėjo ir barmeno mokymo programa	440081101
		Padavėjo ir barmeno mokymo programa	330081101
		Virėjo mokymo programa	440081109
		Virėjo mokymo programa	330081109
44.	Vilniaus paslaugų verslo darbuotojų profesinio rengimo centras	Apeigų ir švenčių organizatoriaus mokymo programa	440081108
45.	Vilniaus technologijų, verslo ir žemės ūkio mokykla	Virėjo mokymo programa	330081109
46.	Vilniaus technologijų mokymo ir reabilitacijos centras	Virėjo mokymo programa	217081104
47.	Visagino technologijos ir verslo profesinio mokymo centras	Virėjo mokymo programa	440081109
		Virėjo mokymo programa	330081109
48.	Zarasų žemės ūkio mokykla	Virėjo mokymo programa	330081109
49.	Žeimelio žemės ūkio mokykla	Virėjo mokymo programa	330081109

